

Hayat

Aydın TALAY

Sosyal Yardımlaşma En Hayırlı Sigortadır

"Sadaka vermekte acele ediniz. Nefsim yed-i kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, öyle bir zaman gelecek ki, sadakacı kapı kapı dolaştığı halde sadaka verecek bir kimse bulamayacaktır."

"Ramazan bu bakımdan Sosyal Yardımlaşmanın doruğa çıktığı bir aydır.

Fakirler ve kimsesizler dolaşılır, iftar ve sahur sofraları kurulur, sadaka, zekat ve sadaka-i fitır dağıtılır. Veren ve alan ellerin her ikisi yönünden her an bir bayram havası yaşanır."

Sosyal yardımlaşma Müslüman'ın vazgeçilmez özelliği ve varlıklı insanın en hayırlı sigortasıdır. Zira insan ne derece güç ve varlık sahibi olursa olsun yekdiğerine muhtaç olduğu gibi toplumun dışında tek başına yaşamak da muhaldir. Onun içindir ki kâinatın Efendisi Hazreti Muhammed (s.a.v.) şöyle buyurur: "Cemaatte rahmet, ayrılık da ise azap vardır." Sosyal yardımlaşma cemiyetin temel direklerinden biri olarak ne derece dinamik işlerse o cemiyet o kadar sağlam demektir. Düşünelim akciğerdeki en küçük bir hava keseciği bile temiz havayı alıp kirliliği dışarı atmada hayati öneme sahiptir. Çeşitli nedenlerle keseciklerin bir bölümünün bile tam çalışmaması çeşitli hastalıklardan belirmesi ile sonuçlanacaktır. Kaldık çalışmasından bihaber olduğumuz vücudumuzdaki bin bir âlem, en küçük bir muhalefet etmeden, yorgunluk ve tatil bilmeden birbirini tamamlayıp hücre, doku ve organların tamir ve işlemesine yardımcı olmaktadır.

Müslüman cemiyette fertlerin arasına ayrılık ve nifak girmesi en sağlam müesseseleri bile sarsar. İşte bu tefrika cemaatin içinde nefis, heves ve şeytanın dürtülerinden kaynaklanacağı gibi dış mihraklı da olabilir. Sonu izm'le biten bir sürü akım asırlarca tek yürek olan cemaat ve insanımızın arasına küçük su akıntısının yumuşak toprakta açtığı galeriler gibi yivler meydana getirdiği gibi, bunların hemen çaresine bakılmadığı zaman Allah korusun erozyonu had safhaya çıkaran kupkuru yarıklar ve ardından korkunç heyelanlar baş göstermiştir. İşte bu süslü kelimelerin başında toplumu ferde mahkûm eden kapitalizm, sonunda dünya sarhoşu olan tipleri çoğalttığı gibi, ferdî cemiyette ezdiren marksizm de inkârı, boş ve cehalet sarhoşlarını artırmıştır. Hatta kapitalizmin bir oyunu olarak gıdaların gittikçe azalacağını ve nüfusun artacağını ve bu yüzden açık meydana geleceğini ortaya atan Papaz Maltus'un tezleri hâlâ ders kitaplarında maalesef okutul-

maktadır. İslâm'da fert ve cemaat ayrılmaz bir bütündür. Sosyal yardımlaşma gibi bütün müesseselerin ana amacı bu kaleyi sağlam tutarak bünyeyi mikropoların tasallutundan korumaktır. Dikkat edilirse Allah'ın Yüce Resul'ü (s.a.v.) cemaat konusunda çok titizdi. Ezan okunduğu zaman cemaate gelmemenin, ölüm veya o şehirden kesin ayrılıştan başka mazereti olmazdı. Zira Müslümanlar'ın fizikî ihtiyaçları olmasa bile insan olarak birbirlerinin yüzlerini görmeğe hal hatır sormaya, selâmlaşip sohbet etmeye tabii ihtiyaçları vardı. İşte on bir ayın sultanı olan mübarek Ramazan bu bakımdan Sosyal Yardımlaşmanın doruğa çıktığı bir aydır. Fakirler ve kimsesizler dolaşılır, iftar ve sahur sofraları kurulur, sadaka, zekat ve sadaka-i fitır dağıtılır. Veren ve alan ellerin her ikisi yönünden her an bir bayram havası yaşanır. Zengin, fakir ve yetime karşı müşfik; fakir ise varlıkla duacı olur. Böylece yüreklerin toplu vurmasına hiçbir şer ve şeytanî hareket mani olamaz. Kur'an-ı Mûbin'in maide suresinin 92. ayetinde Cenab-ı Hakk mealen şöyle buyurur: "Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda vermedikçe cennete giremezsiniz. Allah yolunda her ne harcarsanız, muhakkak ki Allah onu bilir." Yine gönlümüzün sultanı Resul-ü Âlişan Efendimiz (s.a.v.) de şöyle buyuruyor: "Sadaka ve akraba ile ilgilenmek sebebiyle Allahü Teala ömrün bereketini artırır. Kişiyi son nefeste kötü kimseler gibi ölmekten korur. Her türlü kötülük ve kaçınılması gereken şeylerden de muhafaza eder." Her konuda Üsve-i Hasene (En güzel örnek olan) Peygamberimizin sadaka ve yardımlaşma konusunda iki mübarek eli arasında adeta bir yardım nehri akardı. Onu örnek alan sahabe arasında buruk çehreli, birbiri hakkında kötü düşünen, silâ-i rahmi kesen tek kişiyi rastlanamazdı. Osmanlı'nın ihdas ettiği sadaka taşları vereni gururdan, alanı ise zilletten kordurdu. Bugün akraba, komşu, tanıdık kimselerin bile birbirini arayıp sorması hele büyük şehirlerde iyice azaldı ise, bunun nedenini sosyal yardımlaşmanın azalmasından başka nerede arayabiliriz acaba?

Yardımlaşmanın iki katına çıktığı Ramazan-ı Şerifte arzu edilmeyen bazı menfilikler de görülür. Müslüman'ın merhamet ve şefkatini suiistimal eden bazı kişi ve çevreler yüzünden dilenciler ve istismarcılar baş gösterebilir. Zira, o feyizli alın teri ve nasırı sevmeden tufeyli kazanca, faiz ve dövizle alıştırlan toplumumuzda tembellik ve gizli işçilik oldukça artmıştır. Buna engel olunması için başta Belediyeler olmak üzere Vakıf ve demeklere büyük görevler düşmektedir. Zira fakir, dul ve yetimler araştırılmayı bu kuruluşlar görev bilmedir. İşinden dolayı fakirin ayağına gidemeyen zekât ve sadaka sahibinin hayrını yerine ulaştırmada veya adres vermede yardımcı olmalıdır. Siyasî görüş, akraba, hemşehri tesirinde kalması elemanlar vasıtasıyla sağlam fakir envanter tespiti yapılmalı, başkanlar da çoğunlukla varlıklı kimselerin geldiği sofraları bizzat fakirlerin ayağına giderek kurabilmelidir. İktidar Özel Vakıfların önündeki engelleri kaldırarak özendirilmeli ve Vakıf talanına son verilmelidir.

Sadaka, zekât ve her türlü aynı ve nakdî yardımın mümkün meritebe şahsın eliyle ve yeteri kadar verilmesinde şüphesiz büyük ecir vardır. Ancak bu mümkün olmasa bile vekiller vasıtasıyla karşıdan olumsuzluklar görüle bile, bir sevgi ve muhabbet ortamı içinde hayır dağıtılmaktadır. Başa kakmadan, reklâma kaçmadan verilmesi çok önem taşır.

Hele özellikle eşyanın, paranın eskisini, yırtık-ırtık olanını vermek Müslüman'a yakışmaz. Zira, yapılacak bu yardımlar, ihtiyaç sahibi varlıklı insanın en sağlam sigortasıdır. Böyle bir imkanı bahşettiği için öncelikle Hâlik'imize ve karşıdaki kardeşimize kalben teşekkür etmeliyiz. Şeytan ve onun her an oyuncağı olabildiği nefis, yardım yapmakla insanın aç ve perişan durumlara düşeceğini telkin ettiği için, hayrı geciktirmemek ve fazla fazla vermek esastır. Hayır yapılan mal eksilmez, artar. Efendimiz(s.a.v.) bu hususta şöyle buyurur: "Sadaka vermekte acele ediniz. Nefsim yed-i kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, öyle bir zaman gelecek ki sadakacı kapı kapı dolaştığı halde sadaka verecek bir kimse bulamayacaktır." Sadaka ve her türlü sosyal yardım yerinde, zamanında ve uygun biçimde verildiği takdirde her türlü kaza ve belâ önlenmiş, kalp ve nefislerdeki kir ve pis yikanıp temizlenmiş olacaktır. Gerçek sevgi, muhabbet, güven, huzur, sağlık ve afiyet teessüs edecektir. Ömrün bereketi arttığı gibi rizk da çoğalacaktır. Fanî olan bu kubbede varlığı olup da veren ve bilgisi olup da durmadan o faydalı bilgileri yayan insandan başka kime gıpta edilebilir. Mevlâ gönlümüze zenginlik kalbimize sürür nasip etsin. Âmin.